

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDEVARVET

N:r 10. 7 mars

N:r 10. 3 årg. 1925

Tidevarvet N:r 10

De kvinnliga ledamöternas antal i riksdagen har ökat. Fru Signe Wessman tillhör numera vår folkvalda kammare. Hon hälsas välkommen.

Utgången av den med spänd uppmärksamhet motsedda öppna voteringsringen, — den första, som försiggått inom vår riksdag, utföll för kvinnorna oförmånligt. De ha omedelbart samlats till stort protestmöte, varvid antogs en resolution, som återfinnes på första sidan.

"På sabbaten" ger uttryck åt de många röster som höjts med anledning av den dom som avkunnats över fru Holms man.

Det inre livet. Några reflexioner till försvarsfrågan av löjtnant Sigfrid Leander.

Rektor Maria Aspman ägnas en tacksam hyllning på 60-årsdagen av E. F.

Den idrottsgren som heter Bandy, skildras av Bandy-klubbens ordf. Henny Levin, som kommer oss att tro att i detta fall är *Idrott och tävlan* oskiljaktiga.

Remissdebatten

om regeringens försvarsproposition blev långvarig. Andra kammaren slutade icke sina förhandlingar förrän långt fram på natten. Läktarna voro fullsatta och anförandena följdes med spänd uppmärksamhet. En mängd talare ur alla partier hade ordet. Högerens ledare vidgick visserligen att oron i världen och därmed riskerna för vårt land minskat, men det var icke med anledning därav som från detta håll uppskov med lösningen av försvarsfrågan yrkades. Från liberalt och folkfrisinat håll framhölls önskvärdheten av ett beslut vid årets riksdag. Regeringen ställde sig icke avvisande mot möjliga förändringar av förslaget. Propositionen blev remitterad till det särskilda utskottet.

NY LEDAMOT AV SVERIGES RIKSDAG

Den första platsen i riksdagens andra kammare innehades av Hjalmar Branting. På hans plats inträder nu Fru Signe Wessman. Hennes namn är känt i vida kretsar. Sedan början på 1900-talet har hon verkat inom arbetarrörelsen, och särskilt inom de fackliga organisationerna. Fr. o. m. 1911 kom fru Wessman att mera ägna sig åt det politiska arbetet och ingick i de socialdemokratiska kvinnornas centralstyrelse. När Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund år 1920 bildades, blev hon dess ordförande och påföljande år redaktör för förbundets organ Morgonbris. Det är obehövt erinra om, att det vördnadsbjudande arbete detta förbund utträttat och utträttat över hela vårt land till icke oväsentlig del beror på dess ordförande.

Det var med stor besvikelse, man erfor vid höstens riksdagsval, att fru Wessmans namn placerats så långt ner på valsekeln, att hennes inval

Fru Signe Wessman.

omöjliggjordes. Vi känna full förtäelse för den svårighet fru Wessman känner att under för handen varande förhållanden nu göra sitt inträde i riksdagen, men vi vilja dock alla som svenska kvinnor, oberoende av partistreck, med glädje och till-

fredsställelse hälsa henne välkommen där som vår representant.

Där fordras ett större jämviktsläge vad antalet beträffar mellan manliga och kvinnliga riksdagsledamöter. Kvinnorna äro alltjämt för fåtaligt representerade, detta icke som man vanligen föreställer sig, att vi kvinnor mena, endast som förespråkare i kvinnofrågor utan i främsta rummet i samhällsfrågor. Nödvändigheten av kvinnornas inflytande på samhällslivet och det politiska livet blir mer och mer uppenbart. Vi måste gå fram för att bekämpa kriget och nöden och ett sådant arbete griper in på alla olika områden.

Då vi nu önska att hylla vår nya representant i andra kammaren, så är det i den förvisningen, att hon genom sina framstående egenskaper är väl skickad att utföra sitt svåra och tunga värv och att hennes självständiga personlighet skall veta att tillvinna sig respekt inom riksdagen.

"Nu är det vår oaks att bringa frågan ur världen!"

En samlad kvinnoopinion

Vi protestera mot bortskärandet av högsta löneklassen inom varje lönegrad för kvinnliga befattningshavare. Med avseende på den motivering, som ligger till grund för riksdagens beslut framhålles, att det bevisade material som utgör stöd för påståendet om kvinnoarbetets ringare effektivitet, är tolkat på ett godtyckligt och missvisande sätt och därför värdelöst.

Vi erinrar om det ologiska i att å ena sidan såsom skäl för frångående av likalönsprincipen förebringa, att staten för samma kostnad måste erhålla samma arbetsresultat och att samtidigt å andra sidan vidhålla nödvändigheten av att antaga ett förslag, som lämnar vägen öppen för behovsprincipens införande.

Vi uttala ett bestämt krav på en snar revision av det nu antagna avlöningsreglementet, så att likalönsprincipen vinner sin fulla tillämpning även beträffande värdesättningen av de nuvarande kvinnliga befattningshavarnas arbete.

Vi ansluta oss till den uppfattningen, att samhället bör på annat sätt än genom behovsprincipens införande i lönesystemet tillgodose familjeförsörjarnas berättigade krav.

Vi hävda alltså principen lika lön för män och kvinnor i lika tjänsteställning och förklara att vi även såsom röstberättigade medborgare komma att oavlatligt fullfölja arbetet härför."

Detta är resolutionen vid det protestmöte, som kvinnorna i huvudstaden anordnat med anledning av riksdagens beslut i lönefrågan. Universellt politiskt kvinnomöte med enorm anslutning blev det också be-tecknat, allt tydande på att det verkligen imponerade, icke minst därigenom att politiken härvidlag representerade alla olika riktningar.

Inbjudare voro nämligen De kvinnliga kårsammanslutningarnas centralråd, Fredrika Bremerförbundet, Svenska kvinnors medborgarförbund, Allm. valmansförbundets centrala kvinnoråds arbetsutskott, Sveriges moderata kvinnoförbund, Frisinnade kvinnors riksförbund och Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund.

Publiken var en annan än den man i årtal sett på möten. Visst funnos där troget alla de, som man vill och vet sig skola finna i tēten, de som bu-

rit kontinuiteten i dessa reformkrav fram genom goda och onda dagar, i med och motgång lika osvikligt ut-hålliga. Men de djupa skarorna som fyllde salen, fyllde dörrar och förrum ända ned i trapporna rymde just de många nya ansikten som man främst ville se där, dem som saken närmast gällde. De täta leden som ryckt in i statens verk, kuggarna i maskineriet, de unga självförsörjande av i dag och i går.

Fröken Ingeborg Walin öppnade mötet med ett klart och kraftigt anförande om att lönen bör gälla arbetet inte den enskilde befattningshavarens kön och familjeförhållanden. De gifna kvinnorna böra inte se på denna strävanden efter lika lön med misstro och fiendtlighet, utan få blicken öppen för att familjen som sådan bör få sin tillvaro lättad och sina behov tillgodosedda på annat sätt än

genom avdrag på lönen för de arbets-kamrater som inte bildat familj. Hustrurnas och barnens existens kan tryggas och hjälpas med åtgärder från samhällets sida i högre grad än som nu sker.

Doktor Andrea Andreen Svedberg kritiserade på ett fyndigt och överbevisande sätt dogmen om kvinnornas mindrevärdighet i hälsa, kraft och arbetseffektivitet.

Hon klarlade med all önskvärd tydlighet för auditoriet sammanhanget mellan kvinnornas lojhet att låta valen i höstas gå sig förbi och kamrarnas sammansättning i följd därav och resultatet av lönefrågans gång mellan kommittéer, utskott, debatter och voterings.

Talarinnan slutade med orden, "nu är det vår sak att bringa frågan ur världen".

består till icke ringa del i utväljandet av de bästa inköpskällorna. För livsmedel är valet lätt. I våra 95 butiker gäller principen: högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumtionsföreningen Stockholm m. O.

Det inre livet

Några reflexioner till försvarsfrågan
Av SIGFRID LEANDER

Med ett klart och starkt ord sammanfattade en gång Ralph Waldo Emerson den andliga utvecklingens historia: — Ingen tanke är så sublim, att den inte kan bli trivial i ljuset av nya tankar.

Enligt denna åskådning hopsummeras just allt skeende och alla förändringar till en historia om det nya, som i sinom tid blev gammalt, och det sublima, som med åren blev trivialt — med all den förbittrade strid och allt det förlamande lidande, som detta skådespel ständigt medfört och medför. Det är alltid sorgligt med fallna storheter, det är alltid svårt att möta det gamlas förebrående blickar, och mången har inför deras frågande vädjan låtit locka eller tvinga sig till pietetsfullt avguder och stilltiggande självuppgivelse, egen motsatt övertygelse till trots. Men det unga, det nya kan icke tåga beständigt. En gång bli barnen fullvuxna, fastän föräldrarna ha så svårt att tro det, och då säga de sin mening, såsom all religiös, politisk och social historia nog-samt bevisar. Att de därvid ofta beskyllas för pietetslöshet, hör till utvecklingens alltid upprepade tragik. En stoisk tröst kan ju den vissheten att den inte snart blir gammal i ljuset av nya tankar.

Är inte försvarsfrågan en åldrande tanke, stelnad i yttre former, ett hundraårigt frågetecken, som snart kräver ett slutgiltigt svar? Hittills har vårt folk som alla andra endast kunnat svara för en tio eller tjugå framåt, men i dag kunna vi åtminstone medvetet förbereda den stora uppgörelsen genom att icke ställa oss helt okunniga, döva och avvisande mot de nya möjligheter och tankar, som på många skilda materiella och ideella vägar söka tränga fram mot tingens inre liv. Varje förändring kräver klok anpassning, så också här. Det gäller att genomtänka den tanken, att försvarsfrågan är det gamla och nedrustningsfrågan det nya, som äntligen kommit till myndig ålder.

En gång var det fråga om anfall eller försvar, och så segrade försvarstanken, och vi bestämde oss för ett försvar av yttre materiella värden med handgripliga vapen. Välsignande det gamla äro vi snart färdiga att taga ännu ett steg. Det synes oss, att fäderneslandet icke är större än världen och att det yttre icke evigt kan få skriva lagarna för folkens och mänsklighetens inre liv.

Det inre livet — det är kvalitet, icke kvantitet. Det är de enskilda människornas beskaffenhet det gäller, icke deras antal. Vad är mer uppenbart än detta, att en bra klur uppväger fem medelmåttiga och femtio dåliga. Icke minst vår krighshistoria bevisar med oförgätliga exempel den satsens logiska kraft, denna starka historia, som från början till slut icke är något annat än ett tema med variationer till de obetygliga orden: — ty en mot tio ställdes av retad vasson... eller de Runebergiska: — anden är det till slut dock, ej armen, som seger ger... eller Vikingabalkens:

Kort är hammarens skaft hos den seg-rande Thor, blott en aln långt är svärdet hos Frej; det är nog; har du mod, gå din fiende när, och för kort är din klinga då ej.

Så var det en gång. Skulle denna ärorika, överdådiga sanning den dag Forts. å sid. 2.

Husmoderns arbete

IDROTT — TÄVLAN

Bandy

Idrotten i våra dagar omfattar ju en hel mängd olika grenar, och av dessa lämpa sig nog somliga mindre väl för kvinnorna än för männen, men därav kan ej dragas några generella slutsatser angående det olämpliga för kvinnorna att över huvud taget ägna sig åt idrott.

Meningsskiljaktigheterna på detta område torde egentligen gälla om kvinnorna böra delta i idrottstävlingar eller ej.

Den, som skriver dessa rader, har sedan många år erfarenhet om speciellt den gren av idrott, som bandy representerar, och det är med stöd av denna min erfarenhet, som jag här vågat taga till orda, därvid jag på samma gång icke kunnat underlåta att göra några mera allmänna reflektioner. Det må här först som sist sägas ifrån, att jag för min del är en livlig och varm anhängare av de kvinnliga idrottsutövarnas deltagande i allmänna tävlingar just med hänsyn till dess stora betydelse såväl för utövarna själva som för idrottens utveckling.

Det finnes många idrottsgrenar — och jag tror, att det är flertalet — där just tävlingsmomentet för de olika idrottsutövarna framstår såsom den hart när mest betydelsefulla faktorn.

varandra om vem som skall hemföra de flesta spelen, lika väl som sådana idrotter som bandy och handboll skulle bliva fulkomligt meningslösa, om ej där en tävling ägde rum mellan två lag. Själva idén med dessa bollspel är just tävlingen, det är den, som är det eggande och sporrande momentet och gör, att man lidelsefullt hänger sig åt idrotten i fråga.

Jag skulle vilja hålla för sannolikt, att man själv måste vara aktiv utövare av någon idrott och själv hava deltagit i någon idrottstävling för att rätt kunna förstå, vilken utomordentlig roll just tävlingarna spela inom vår idrottsvärld. Jag kan av egen erfarenhet vittna om, hurusom en till i år planerad tävling mellan vår klubb och ett finskt kvinnligt bandylag under hela vintern kastat ett ljust skimmer över våra träningar; blotta tanken på den kommande tävlingen har bortblåst varje olustkänsla, när det gällt att klockan sex på morgonen försaka den ljuvliga sömnen, komma upp och ut till träningen, innan den dagliga tjänstgöringen tagit sin början. Nu måste vi öva oss ordentligt för att hemföra segern i den kommande tävlingen, har varit vår gemensamma tanke, och den har för oss varit ett livande moment.

Jag skall nu icke här närmare ingå på frågan om, i huru stor utsträckning tanken på tävlingar låg bakom våra förfäders träningar i bågskjutning och spjutkastning, utan vill endast erinra om, hurusom i våra dagars mest primitiva former av idrott, de allra minsta barnens lekar, det hela går ut på att kunna exempelvis springa fortast — en tävling alltså. Och om vi se, när några småflickor syselsätta sig med bollkastning, är det esomoftast en tävling dem emellan om vem som bäst kan klara de olika kast-sätten.

Något som i allra högsta grad klarlägger tävlingens betydelse vid idrottens utövande är just den omständigheten, att i själva idrottsutövningen som sådan ofta ingår ett tävlingsmoment. Man kan väl icke gärna tänka sig, att två personer, som t. ex. spela tennis, icke skulle tävla med

Nu är vidare att märka, att i en idrottstävling beror ej utgången — såsom man tyvärr ofta får höra — helt och hållet på den fysiska uthålligheten, utan i många fall är det så, att det även kräves en snabb uppfattning, stor påpasslighet och god omdömesförmåga i de olika situationer, som kunna uppstå under tävlingens lopp, för att ernå ett gott resultat. Vad särskilt bandy beträffar, som ju är min älsklingssidrott, få de sistnämnda egenskaperna rikt tillfälle att göra sig gällande.

Det är även ett par andra synpunkter, som jag i detta sammanhang skulle vilja framhålla.

För bedrivande av propaganda för den ena eller andra idrottsgrenen är anordnande av tävling i resp. idrottsgren ett synnerligt verksamt medel. En vanlig övningsmatch i t. ex. bandy tror jag kan vara ägnad att ingiva en åskådare ett verkligt intresse för denna idrott — åtminstone har det sagts mig så — och i huru mycket högre grad skall då ej detta vara fallet, om det är fråga om en riktig tävling. Jag vill här inom parentes, för den goda sakens skull, meddela, att under tecknad mer än gärna står till tjänst med upplysning om tiden för våra övningar och att var och en, som vill närmare taga del av detta intressanta spel, är välkommen att åse våra prestationer. Men man får då icke draga sig för att gå upp tidigt om morgnarna, ty, såsom redan förut antytts, börja vi våra övningar klockan halv 8 på morgonen, men detta är ett av de icke minst vederkvickande momenten — även för åskådaren.

Till slut må endast påpekas den stora betydelse i idrottsföreningarnas ekonomi, som rätt anordnade tävlingar för dem innebära. På detta sätt kunna vederbörande föreningar få en välbehörlig hjälp till bestridande av alla de kostnader, som särskilt i en stad som Stockholm alltid följa med utövande av sådan idrott, där det kräves särskilda idrottsplatser och måhända mer eller mindre dyrbar utrustning etc.

Henny Levin,
ordf. i Stockholms Kvinnliga Bandyklubb.

MARIA ASPMAN

60 år

Den som skriver dessa rader var i sin gröna ungdom medtagen på en kurs i kvinnlig hygien. På den tiden hade jag inte ännu det allra ringaste intresse för hur jag såg ut inne i kroppen och därför fäste jag mig vida mindre vid själva planscherna med inmanmätet än vid den friska, ljusa, livs- och kunskapsglada assistent, som hängde upp dem. Det var mitt första minne av Maria Aspmann. Ty det var förstas hon.

25 å 30 år senare återsåg jag henne, snart sagt lika ung och frisk och glad. Och den här gången var hon också förgrundspersonen i en kurs, en som ville demonstrera hur man ser ut inne i själen. Och detta både — och är så betecknande för Maria Aspmann. (Det finns gott om folk som därvidlag inrikta sitt intresse på antingen — eller!)

Vilka arbetsprestationer lågo icke fullgjorda, där hon gått fram under mellantiden! Där fanns inte bara just nu dubbla rektorat (Högre folkskola och Fredrika Bremerskolan), mångfaldiga kursledarskap, otaliga styrelsemedlemskap; där var också elevgenerationernas växande skaror och en mångfald andra människogrupper och enskilda, för vilka tid och kraft och hjälp stått öppen. Hur voro dessa bördor så lätt burna, att ingen kunde drömma om att de tyngt den rygg som bar dem?

Man kommer i dessa dagar att tacka Maria Aspmann för så många ting! Men i förnimmelse av den tyngd och trötthet, det missmod och den last av "nerver", som så lätt vill böja ryggen på oss andra, vill jag tacka för den ljusa friskhet, i vilken hon räcker till för det otroliga.

Må hon länge leva ibland oss som representant för "den heliga hälsan"!
E. F.

En gnista

Med sorg och harm har jag läst debatten i riksdagen om kvinnolöner na. Och jag kan icke tåla, jag vill ropas. Vi kvinnor få icke låta detta gå över oss utan protest. Ty tåla vi detta, kunna vi få tåla mer. Det sägs om kvinnan, att hon är tålig. Om den svenska kvinnan är det tyvärr allt för sant. Ty var ligger orsaken till, att vi stå långt efter våra medsyster i grannländerna? Ha vi icke alltför mycket tålt och stilla tegat, alltför mycket trott på rättfärdighetens slutliga seger?

Låt oss nu ropas ut vår harm så att ropet hörs över hela landet, ja, utöver dess gränser! Låt oss samla oss till protestmöten, låt oss säga männen, att vi funnit denna deras lagstiftning blott vara ett försök att vränga rätten! Låt oss icke med ett stilla, resignerat leende taga emot allmosan, som kastas till oss!

Låt oss på nytt kräva vår rätt!
Låt oss börja genast!

Låt oss lova oss själva att hålla elden i våra hjärtan brinnande, icke blott rättfärdighetens, utan den heliga vredens eld.
S—g.

Den av finsmakare
guterade cigarretten

**KRONPRINS
GUSTAF ADOLF**

tillhandahålles nu
även i askar om
50 st. cigarretter Kr. 5.—

Obs: Priset nedsatt till 10 öre pr st.

Tobaksmonopolet

Undervisning i sexualhygien

För omkring 20 år sedan utkom en liten skrift av doktor Karolina Widerström, betitlad "Upplysningar för unga kvinnor". Doktor W. inleder med följande ord: "Den som kommer ut på egen hand i livet får icke blott en del diltills okända svårigheter att övervinna utan hotas ock av diltills oanade faror. Var och en kan därför begära att få vetskap om sådana sakförhållanden, av vilka man med nödvändighet är beroende samt att få upplysning om de faror, som oftast hota. Ty mängden har drabbats av olycka blott på grund av okunnighet."

Dessa doktor Widerströms ord runno mig i minnet, då jag i dagspressen läste en redogörelse för skolöverstyrelsens i samråd med medicinalstyrelsen givna uttalande över sakkunnigbetänkandet angående åtgärder för spridande av kunskap om könssjukdomarnas natur och smittofarlighet. Förmodligen komma våra kvinnliga läkare, sjuksköterskor, lärarinnor och andra för sociala frågor intresserade kvinnor att dryfta detta uttalande. Med dessa rader ber jag blott få påpeka, att skolöverstyrelsen föreslagit att sådan undervisning skall begränsas till de högsta klasserna i högre folkskolor, mellanskolor, realskolor, flickskolor och gymnasier. Beträffande folk- och fortsättningsskolor heter det att Överstyrelsen anser "att inga särskilda åtgärder för sexualundervisning, nu kunna anses påkallade" i dessa skolformer.

Beaktansvärt är att eleverna i 2-åriga högre folkskolor utgöra samma åldersgrupp som i fortsättningsskolorna. Varför skola fortsättningsskolornas ungdom ensamt få lämna skolan utan att ha fått någon undervisning i hithörande spörsmål?

Under alla de år denna fråga diskuterats har visserligen en brist på förstälse kommit till uttryck från pedagoger i såväl högre som lägre skolformer, varvid bl. a. påvisats saknaden av lämpliga lärare i ämnet. Men å andra sidan ha dock uttalanden gjorts, vilka präglats av villighet och intresse för ämnets upptagande å skolornas schemata.

Med djupt beklagande tager man därför del av skolöverstyrelsens för-

Alla Edra försäkringar
erhåller Ni förmånligast genom
Svenska Försäkringsbyrån
— generalagent för Fylgia och Svenska Liv —
Wasagatan 6. Tel. 62, 6262, 6267, N. 6222.
Ombud antagas.

Ingrid Sörensson

Maskinmärkning av linne, hemgifter och mössmärken. Stadt Hamburgsgatan 4, 1:sta våningen. M A L M Ö. Tel. 3171.

slag att helt och hållet fritaga fortsättningsskolorna från denna undervisning. Följden blir alltså den, att det stora flertalet av Sveriges barn sluta skolan utan att "få upplysning om de faror som oftast hota", och mängden av dem kommer att drabbas av olycka på grund av okunnighet."

I ansvarsfullt förståelse för de unga borde vi kvinnor kräva upplysning och kunskap i detta ämne även åt fortsättningsskolornas elever.

Intresserad.

Sång- undervisning

Gerda Frisell

Anmäl. pr tel. 783 16, 6—7^a e. m.

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt
slämlösande medel vid astma,
bronkit, slemstockning, hosta,
förfrysning — hieront och väl-
känt hos sjuka. —
Originalförpackningar å 125 å
apotek, drogaffärer eller
direkt.

Broschyrer om Tussin. 95 öre i kassendel, sändes gratis.

Fru Hedvig Lindholm

Upplandsg. 68—151, Stockholm.

Barngarderoben

(inneh. Anna Ohlqvist).

Tel. 9000. MALMÖ. Tel. 9000.
Beställningar av kostymer, rockar, flick-
och damkappor.

Färdiga barnkläder på lager.

DUCHATELLER

enkla och dubbla. Täckor och filter
m. m. Alla slags tapetserarearbeten ut-
föras.

Bror A. Hansson

Hörnet av Södra o. Västra Långgatan.
Malmö. Tel. 9807.

Beställningar av olika sorters bakverk

jämte garnityrer till alla slags småvarma
rätter mottagas av

EDITH LINDBERGS EFTR.

G:la Kyrkogatan 14. Tel. 628. Landskrona

Margareta Hushållsskola

1:sta klass pensionat.

Lejonets passage 5, MALMÖ.

Elever mottagas.

Plisséring

och gauffering av kjolar å kr. 6 pr st.
Bred och smal hälsöm å 35 öre pr meter.
Knappslagnig och uthuggningsarbete ut-
föres omsorgsfullt.

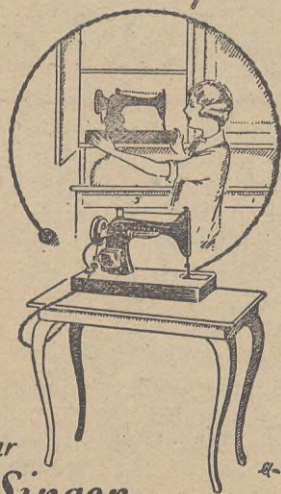
Ellen Lindhs Plisséatelier.

LANDSKRONA. Tel. 1129.
Filial: Hälsingborg. Möllegränden 17.

Vid Torshäll, Leksand

mottagas inackorderingar och kvinnl.
trädgårdsselever. Kurs för ord. elever i
april—31 okt. extra elever även kortare tid.
Vegetarisk kost. Sunt och utomordentligt
vackert läge på Tibblebergets sydsluttning.
Vidare meddelar fr. Lillie Landgren, adr.
Torshäll, Leksand. Rikst 194.

Så liten plats

tar

"Singer

Lilla elektriska"

Det moderna hemmets symaskin.
Kan placeras var som helst.

Bygge och Bo-LOTTERIET

anordnat av Stockholms Byggnadsingenjörförening, Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund, Föreningen Handarbetets Vänner, Sydsvenska Föreningen för Konsthantverk och Fredrika Bremer-Förbundet.
Lotteriet är beviljat av Kungl. Maj:t och står under officiell kontroll.
Bygge och Bo-lotteriet, som numera utvidgats till ett av landets största tombolalotterier, erbjuder fördelaktigaste vinstchanser. Vinstvärdet utgör

330,000 Kronor
Högsta vinsten 40,000 kr.
 (800 Sv. Statens premieobligationer)
Högsta nitvinsten 30,000 kr.
 (Eget hem med eller utan inventarier efter vinnarens val.)
Presentkort å kr. 15,000, 10,000, 5,000,
2,500, 2,000, 1,800, 1,500, 1,200, 1,000,
etc., etc., etc.

Presentkorterna kunna uppdelas efter vinnarens önskan. Lägsta vinstvärde presentkort å 5 kr.
200 vinster i nitdragningen. Lägsta vinstvärde 50 kr.
Presentkortet (= vinstlotterna) gälla på de flesta platser över hela landet, där lottförsäljning äger rum.
Pris pr lott 2 kr. (stämpelavgiften inberäknad).
Lottförsäljning i Liljewalchs Konsthall, Utställningen, Strandvägen 5 A, Stugan i Kungsträdgården, omkring 200 affärer i Stockholm samt å de flesta större platser i landsorten.

Bygge och Bo-Lotteriet, Sturegatan 7, Stockholm.

Undertecknad rekvrerar härmed att sändas pr postförskott:
 ..... "Lottring" (10 st. lotter med *garanterad vinst*).
 ..... Lotter.
 Vid köp av "Lottring" eller minst 5 lotter portofritt samt dragningslistor gratis. Vid rekvisition av mindre antal lotter än 5 tillkommer 75 öre för porton och dragningslistor.
 ..... den 1925
 Namn (skrives tydligt)
 .....
 Adress (angives nog)

Bygge och Bo Lotteriet, det stora nya lotteriet, rullar snart över landet och lockar genom färgglad reklam och utsikten om lysande vinster hela landet befolkning att prova lyckan.
 Vinsterna utgöras så gott som uteslutande av presentkort. Och här möter man den första stora nyheten och en alldeles utomordentlig fördel framför tidigare lotterier. Inga besvär och kostnader således att å lotteriets expedition få vinstlotterna utbytta mot presentkort. Vinstförteckningen upplyser om storleken av presentkortet och vinstsumman kan omedelbart

ANTALET KVINNIGA FANGAR I NEWYORK CITYS FÅNGELSER.
 har nedgått med nära 50 procent, sedan spritförbudet trädde i kraft, meddelar Svensk-amerikanska nyhetsbyrån. Under tioårsperioden till och med 1919 utgjorde det dagliga medeltalet kvinnliga fångar i stadens straffanstalter 743 mot 374 under den senaste femårsperioden. Antalet manliga fångar har också nedgått under motsvarande femårsperiod dock inte i samma proportion.

inskivas på härför å vinstlotten avsedd plats.
 Den andra nyheten är att vinnaren kan, i de flesta fall där han är bosatt eller i samhälle i närheten, få sin vinstlott inlöst. Avtal har nämligen träffats med affärsidkare över hela landet härom. Presentkortet motsvara sålunda i denna form full penningvaluta.

Högsta vinsten i huvuddragningen utgör 800 st. Sv. Statens premieobligationer. Högsta nitvinsten ett eget hem Knifstahus från Lundqvist & Huddén, uppfört å av vinnaren anvisad tomt å 30,000 kr. 4 rum, hall och kök å 24,500 kr. jämte presentkort å 5,500 kr. Lägsta vinstvärde i huvuddragningen utgör 5 kr. och i nitdragningen 50 kr. 200 vinster i nitdragningen.
 Bygge och Bo-tidningen som medföljer gratis till varje lottköpare innehåller bl. a. intressanta och originella pristävlingar.
 I övrigt hänvisas till utförlig annons.

Almenta
 Verksam, kraftig stärkande och med bästa resultat givna specialmedel, sist återvunna lunghälsa vid lunger. Ingreper radikal förlustrande på kroppens näringstillstånd genom sin allmant stimulerande verkan.
 Pris kr. 3:50 pr originalförpackning.
 Boken om 75 e tusendet, Almenta, sändes gratis.
 Fru HEDVIG LINDHOLM.
 Upplandsg. 68—151, Stockholm.
 Den betydande tillförseln av hälsogivande vitaminer genom Almenta är i första hand vad som erfordras just vid tuberkulos, infektioner, engelska sjukan (rakitis) och i uppväxtåldern hos barn.

Mötesplatsen

BORÅS.

F. K. har haft årsmöte, varvid den gamla styrelsen enhälligt omvaldes. Ordförande är fru Anna Bredberg, v. ordf. fröken Jenny Johansson, sekr. fröken Hanna Andersson, kassaförvaltare fröken Alette Norrman.

Mötet var alltigenom präglat av en gemytlig och trevlig stämning, och man kände att det går mycket bra för kvinnor att hålla ihop och vara eniga.
 — Tidevarvet förordades varmt av alla, som under gångna året läst tidningen och föreningen beslöt energiskt arbeta för dess spridning.

Sist beslöt man att anordna gemensam färd med bil till Älvsborgs länsförbunds årsmöte, vilket antagligen kommer att hållas i Vänersborg någon gång under mars månad. — De flesta av deltagarna antecknade sig för denna färd. —

VÄSTERVIK.

Frisinnade kvinnor hade i torsdags årsmöte under fru Brita Reinhardts ordförandeskap. Till styrelse återvaldes fru Brita Reinhard, ordf., fru Jenny Thunberg, v. ordf., fröken Lisa Odén, v. sekr., fru Thora Andersson, kassör, samt fruarna Anna Kronbäck och Karin Moberger.

Fru Karin Moberger höll vid mötet ett orienterande föredrag om samhällets utveckling och samhällsordningen från äldsta tider intill nu. Efter föredraget intogs tésupé.

BYGGE OCH BO
LOTTERI
 LOTTIPRIS 2 KRONOR
 VINSTVÄRDE 330000 KR
 HÖGSTA VINST 40000 KR
 HÖGSTA NITVINST 30000 KR
 PRESENTKORT Å 15000, 10000, 5000, 2500, 2000, 1800, 1500, 1200, 1000

Den nytkomna delen i serien
BRÄNNANDE FRÅGOR
DET NYA JORDBRUKET
 av Elisabeth Tamm
 Pris Kr. 1:—
 vid rekvisition från
 Frisinnade Kvinnors Riksförbund
 Slussplan 9 Stockholm

Ni måste ha en symaskin.
 Köp Husqvarna!

Blusen är lätttydd

och kommer säkerligen aldrig ur mod. Dess tillvaro går mer än 50 år tillbaka i tiden och den anses alltfjämt vara ett klädsamt plagg.
 Har Ni en Husqvarna symaskin i Edert hem, kan Ni med tillhjälp av denna lätt förfärdiga Eder en blus efter någon av de originella och trevliga modeller, som finns i dagens olika modetidningar. Men Husqvarna-maskinens prestation är ej begränsad till blott dylika plagg. Tvärtom lämpar den sig för all slags i ett hem förekommande sömnd.
 Tack vare en Husqvarnamaskin kan Ni med små medel väsentligt bidra till att hålla både Edra egna och barnens kläder i ordning. Husqvarna-maskinen betalar sig själv på kort tid och är dessutom praktiskt taget outslitlig.

HUSQVARNA
 SYMASKINER

Elektriciteten som läkemedel

De elektriska ljusbaden och den elektriska behandlingen har vunnit alltmera intyg i hemmen under senare tider och förordas också allmänt av våra läkare. Den stora betydelse elektriciteten har såsom läkemedel har ju också länge varit känt. Av de olika energiformer, vilka användas inom elektro-läkarkonsten intager den galvaniska svagströmmen den betydelsefullaste platsen. Härpå bero dels dess framgångar vid sjukdomsbehandling av olika slag dels den stora mångfaldigheten i dess användning. Icke minst då det gäller att bevara och stärka hälsan.
 De stora tyska Wohlmuth-fabriken har i dagarna öppnat en Wohlmuth-Central i Stockholm, vilken säkerligen kommer att tilldraga sig allmänhetens intresse. För närvarande finnes det över 600,000 Wohlmuth-apparater i ständigt bruk över hela jorden, i hemmen, hos läkare, i sjukhus, sanatorier o. s. v. och fabriken har filialer i alla länder. Wohlmuth-metoden är byggd på de svaga strömmarnas princip och metoden har vunnit allmänt erkännande såväl av vetenskapen som av tusentals patienter, vilka botats med denna metod. Därmed talar de massor av intyg fabriken förfogar över från läkare och patienter.
 De Wohlmuthska apparaterna hava också den fördelen att de ställa sig så jämförelsevis billiga att envar har råd att anskaffa en sådan och dessutom levererar firman apparaterna på mycket förmånliga avbetalningsvillkor för dem som så önska. I firmans nya lokaler vid Kungsgatan i Stockholm har Wohlmuth Centralen inrättat för de intresserade dels en avdelning för provbehandling i särskild lokal enligt Wohlmuth-metoden av legitimerad personal och dels en försäljnings- och utnytningsningsdelning för behandling i hemmet.
 En annan gren av elektrisk behandlingsmetod är det elektriska hemljusbadet, som möjliggör ljusbehandling på ett enkelt sätt i varje hem för patienter vilka förfoga över elektrisk belysning. Sedan långt till-

baka hava som bekant svettbad i olika former använts inom läkekosten. Av de många olika sätt att framkalla svettning torde det elektriska ljusbadet vara det snyggaste och angenämaste. Den kända firman elektriska a.-b. Siemens-Schuckert i Stockholm har fört i handlen ett praktiskt och lätthanterligt elektriskt hemljusbad för botande av reumatiska åkommor av olika slag. Hela apparaten väger endast 3 kg. och drar en strömkostnad av endast ca 20 öre i timmen. Hemljusbadet består av en hopfällbar ställning av tio böjda träribbor med hållare för 8 glödlampor anslutbar till varje väggkontakt eller lamphållare likgiltigt om lik- eller växelström, om 110 eller 220 volts spänning finnes. Apparaterna, som erhållit mycket lovord av såväl läkare som patienter kosta endast 75:— kr. och förtjänar att komma till användning inom många hem i vårt land.

Ingen klagan

om man upptriskar blodet, rensar magen och tarmarna från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.
 Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda
Fruktsalt-Samarin
 Det bingar vigör och ger hälsa.
 Pris pr fl. 2.50. Säljas å alla apotek, hos droghandlare, m. fl.
Cederroths Tekniska Fabrik
 Stockholm

(39)
Getingen
 ROMAN
 av
E. L. VOYNICH
 (Forts.)
 Nu skulle hon velat offra hälften av sitt liv för att åter få känna den bördans tyngd, ty om hon dödats honom, så var det hennes personliga sorg, men om hon drivit honom ut i — Hon satte sig ned och beträkte ögonen med sina händer. Om hon hade bragt över honom det som var värre än döden —
 Långsamt, och utan förbarmande med sig själv, gick hon igenom hans förflutna. Allt stod så tydligt för henne som om hon själv genomlevat det. Hon kände den nakna själens skälvande vända, hänet som var bittare än döden, ensamhetens fasa och den ständiga ångesten. Det var som

om hon suttit vid hans sida i den smutsiga hyddan, som om hon lidit med honom i silvergruvorna, på kaffeplantagerna och i cirkustältet —
 Cirkustältet — nej, den bilden måste hon plåna ut, om hon inte skulle bli galen.
 Hon öppnade en liten låda i sitt skrivbord, vilken innehöll några få relikier som hon inte kunde skiljas ifrån. Där var Giovanni's första brev till henne och de blommor, som legat i hans döda hand, där var en lock av hennes lilla gosses hår och ett visnat blad från faderns grav. Där fanns också ett miniatyrporträtt av Arthur vid tio års ålder.
 Hon höll det i sin hand och betraktade det vackra gosshuvudet, tills Arthurs bild åter stod levande för henne: den känsliga munnen, de stora allvarliga ögonen och ansiktets uttryck av änglalik renhet. Tårarna skynde hennes ögon.
 Hur kunde hon ens tänka något dylikt. Det var som en hädelse att förbinda denna rena och obefläckade ande med livets smuts och elände. Gudarna hade älskat honom och låtit honom dö ung. Det var tusen gånger

bättre att han gått förintelsen till mötes än att han förvandlats till Getingen — Getingen med sina otidliga halsdukar och sitt sarkastiska hån, sin bittra tunga och sin zigenerska. Nej, nej, det hela var endast en vanvettig inbillning. Arthur var död.
 — Får jag stiga på? frågade en mild stämna.
 Hon ryckte till så häftigt att porträttet föll ur hennes händer. Getingen tog upp det, och räckte henne det.
 — Vad ni skrämd mig! sade hon.
 — Förlåt. Jag kom kanske och störde.
 — Nej, jag tittade bara igenom gamla minnen.
 Hon tvekade ett ögonblick, men räckte honom sedan miniatyren.
 — Vad tycker ni om det porträttet? frågade hon.
 Medan han betraktade det, granskade hon hans ansikte som om hennes eget liv varit beroende av dess uttryck. Men han såg helt negativ och kritisk ut.
 — Det är ganska svårt att säga, sade han. Porträttet är bleknat och ett barns drag äro alltid svåra att ty-

da. Men det skulle inte förvåna mig om det barnet växte upp till en olycklig människa.
 — Varför då?
 — Betrakta munnens linjer. De antyda en natur som känner smärtan och orättfärdigheten som orättfärdighet, och för sådana finns det ingen plats i världen.
 — Påminner porträttet om någon som ni känner?
 Han synade det mera ingående.
 — Ja, så underligt. Jo, det är verkligen mycket likt.
 — Liket vem?
 — K-k-kardinal Montanelli. Jag undrar om hans oklanderliga eminens möjligen har några brorsöner? Vem föreställer porträttet?
 — Det är ett porträtt av den vän som jag talade med er om häromdagen.
 — Den vän som ni dödade.
 Hon höll nästan på att ropa av smärta. Hur grymt och lättvindigt han begagnade det ordet.
 — Ja, som jag dödade — om han verkligen är död. Ibland har jag tvivlat därpå. Man hittade aldrig

hans lik. Han kan ha rymt hemifrån som ni.
 — Låt oss hoppas att han inte gjort det. Jag har skickat mer än en människa till Hades, men om jag hade på mitt samvete att jag skickat någon levande varelse till Sydamerika, då skulle jag inte kunna sova om nätterna.
 — Om han nu inte drunknat, sade hon och närmade sig honom med hårt slutna händer, utan gått igenom samma fasansfulla erfarenheter som ni, tror ni aldrig att han skulle komma tillbaka och låta det förflutna vara glömt? Ni får inte glömma att jag också lidit.
 Hon strök undan sitt tunga hår från pannan och visade honom en snövit strimma som kontrasterade mot de svarta hårmassorna.
 En lång tystnad följde.
 — Jag tror, sade Getingen långsamt, att det är bäst att de döda förbli döda. Ibland är det svårt att glömma, och vore jag i er döde väns ställe, skulle jag vilja förbli död. Återuppståndelsen är inget vackert skådespel.
 (Forts.)